Adviescollege toetsing regeldruk

Aan de staatssecretaris van Financiën
De heer E. Eerenberg MSc
Postbus 20201
2500 EE DEN HAAG

Onze referentie
MvH/RvZ/ATR4815/2026-U181

Datum
9 september 2026

Onderwerp
Belastingplan 2027 – Aanvullende Maatregelen

Geachte heer Eerenberg,

Het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) heeft op 1 september 2026 tien aanvullende of gewijzigde maatregelen van het Belastingplan 2027 ter toetsing ontvangen. Deze maatregelen zijn na de begrotingsonderhandelingen aan het reeds door ATR getoetste wetsvoorstel toegevoegd. De toetsing in dit advies beperkt zich daarom tot deze aanvullingen. De adviestermijn verloopt op 29 september 2026. Op verzoek van uw departement is afgesproken het advies uiterlijk op 10 september 2026 te verzenden in verband met Prinsjesdag. Er wordt geen internetconsultatie gevoerd voor deze wijzigingen.

Context en inhoud van het voorstel

De aanvullingen betreffen de verhoging van het tarief van de belasting op leidingwater, het afschaffen van (i) de bosbouwvrijstelling, (ii) het verlaagde btw-tarief voor ballonvaarten, (iii) het verlaagde accijnstarief voor kleine brouwerijen en (iv) de startersaftrek bij arbeidsongeschiktheid. Daarnaast worden het forfait in de innovatiebox verruimd en de investeringscapaciteit van woningcorporaties vergroot door aanpassing van de earningsstrippingmaatregel uit de Anti-Tax Avoidance Directive (ATAD). Ten slotte worden het tarief voor langeafstandsvluchten, het overgangsrecht voor youngtimers en het eerder vastgestelde afvalpakket aangepast.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de regeldrukgevolgen aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

Contact:
Postbus 16228
2500 BE DEN HAAG
Bezoekadres: Rijnstraat 50
2515 XP DEN HAAG
info@atr-regeldruk.nl
www.adviescollegeregeldruk.nl
Tel: 070-310 86 66

1. *Nut en noodzaak*

Voor de meeste maatregelen is het doel in de toelichting voldoende kenbaar. De tariefswijzigingen dienen primair een budgettair doel. Het afschaffen van de bosbouwvrijstelling, de startersaftrek bij arbeidsongeschiktheid en het verlaagde tarief voor kleine brouwerijen vermindert het aantal fiscale uitzonderingen. De youngtimermaatregelen bieden bestaand gebruikers meer tijd om op de versobering te anticiperen. Het aangepaste afvalpakket adresseert eerder gesignaleerde knelpunten en matigt de lasten ten opzichte van het reeds vastgelegde pad.

De verhoging van de ATAD-drempel voor woningcorporaties sluit aan bij het Tax Omnibus-voorstel van de Europese Commissie. Dat voorstel moderniseert de Europese earningsstrippingregeling door onder meer de drempel van € 3 miljoen verplicht te stellen. De nationale maatregel loopt op die toekomstige verplichting vooruit. Zij vermindert de belastingdruk voor woningcorporaties, vergroot hun investeringscapaciteit en brengt geen nieuwe informatie- of administratieve verplichtingen mee. De maatregel geeft daarom vanuit regeldrukperspectief geen aanleiding tot een adviespunt.

2. *Minder belastende alternatieven*

De verruiming van het innovatieboxforfait is een minder belastend alternatief voor toepassing van het reguliere innovatieboxregime. Ondernemingen die voor het forfait kiezen, hoeven de voordelen uit innovatieve activa niet volgens de reguliere, complexere methode te bepalen en hebben daardoor minder behoefte aan extern advies en vooroverleg met de Belastingdienst. De regeling is vrijwillig en ondernemingen zullen haar alleen toepassen wanneer de baten opwegen tegen de lasten. De verhoging van het maximum naar € 100.000,- maakt deze vereenvoudigde berekeningswijze voor meer ondernemingen bruikbaar. De maatregel geeft daarom geen aanleiding tot een adviespunt over minder belastende alternatieven.

3. *Werkbaarheid*

De tariefswijzigingen worden binnen bestaande aangifte-, facturatie- en heffingsprocessen verwerkt. De afschaffing van het verlaagde btw-tarief voor ballonvaarten en de kleine brouwersregeling vermindert fiscale uitzonderingen. De youngtimerregeling vergt een tijdelijke afbakening van overgangsgroepen, maar geeft juist meer handelingsperspectief en is volgens de uitvoeringstoets uitvoerbaar. Het aangepaste afvalpakket verandert hoofdzakelijk bestaande parameters. Ook de verhoging van de ATAD-drempel en de verruiming van het innovatieboxforfait sluiten aan bij bestaande fiscale processen. Er zijn geen aanvullende werkbaarheidspunten aangetroffen.

4. *Gevolgen regeldruk*

De toelichting stelt dat de regeldrukkosten van de maatregelen, met uitzondering van een reeds eerder getoetste maatregel, afgerond nihil zijn. De onderliggende toelichtingen laten echter bij verschillende aanvullingen concrete effecten zien die niet zijn gekwantificeerd. Een integrale en navolgbare raming ontbreekt daardoor.

Bij de bosbouwvrijstelling is alleen het saldo vermeld: een structurele besparing van circa € 140.000,- doordat niet-bosbouwbedrijven geen vrijgestelde winst meer hoeven uit te splitsen. Voor echte bosbouwbedrijven nemen de lasten juist toe door de jaarlijkse kostentoerekening en waardering van onder meer grond en bomen. Het aantal geraakte bedrijven, de toename en eventuele eenmalige kosten zijn niet afzonderlijk geraamd. Daarnaast zal de gerichte

subsidie voor natuurbeheer aanvraag-, bewijs- en mogelijk rapportageverplichtingen veroorzaken. Omdat deze subsidieregeling nog niet is vormgegeven, moet de regeldruk bij die uitwerking afzonderlijk in kaart worden gebracht; de terugsluis van € 5 miljoen is dus niet zonder meer regeldrukneutraal.

Het afschaffen van de kleine brouwersregeling neemt de verplichting weg om bij uitslag tot verbruik de aanspraak op het verlaagde tarief aan te tonen. De toelichting noemt circa 264 Nederlandse kleine brouwerijen en 3.160 periodieke aangiften in 2024, maar drukt de besparing niet uit in tijd en geld. Ook de zeer beperkte lastenbesparing voor circa 1.000 gebruikers van de startersaftrek bij arbeidsongeschiktheid is niet berekend. Voor woningcorporaties kan het buiten toepassing blijven van de earningsstrippingmaatregel eveneens administratieve lasten schelen, maar ook dit effect is niet geraamd.

Ballonvaartondernemers moeten het btw-tarief eenmalig in hun ICT-systemen aanpassen. De toelichting noemt 80 tot 100 aanbieders, maar kwantificeert deze incidentele kosten niet. De tariefwijziging in de belasting op leidingwater, de verlaging van de vliegbelasting en de aanpassing van het afvalpakket wijzigen bestaande parameters en processen; voor zover daarbij uitsluitend reguliere tariefupdates nodig zijn, is voldoende aannemelijk dat geen noemenswaardige structurele regeldruk ontstaat. De youngtimermaatregelen bieden bestaande gebruikers en werkgevers extra aanpassingstijd, maar houden tijdelijk wel een afbakening van overgangsgroepen in. De omvang daarvan is niet afzonderlijk geraamd.

De verruiming van het innovatieboxforfait is voor bestaande gebruikers gunstig: naar verwachting stappen ruim 350 ondernemingen over van het reguliere regime, met een geraamde structurele besparing van circa € 3,9 miljoen. Voor circa 400 nieuwe gebruikers wordt daarnaast een besparing van € 4,2 miljoen gepresenteerd ten opzichte van de hypothetische toepassing van het reguliere regime. De feitelijke nuloptie is echter dat deze ondernemingen de innovatiebox nu niet gebruiken. Ten opzichte daarvan ontstaan nieuwe administratieve lasten. De maatregel blijft aantrekkelijk en vrijwillig, maar de raming moet deze feitelijke uitgangssituatie gebruiken.

4.1 Het college adviseert de effecten op de eenmalige en structurele regeldruk van alle aanvullende maatregelen conform de Rijksbrede methodiek in kaart te brengen.

Dictum

Gelet op bovengenoemde bevindingen is het eindoordeel ten aanzien van dit voorstel:
Indienen / vaststellen nadat met de adviespunten rekening is gehouden.

Het dictum wordt gedragen door het ontbreken van een volledige en navolgbare kwantificering van de incidentele en structurele regeldrukeffecten van verschillende aanvullende maatregelen. Een aantal maatregelen leidt naar verwachting tot een administratieve lastenverlichting. Daartegenover staan onder meer lasten voor echte bosbouwbedrijven en incidentele aanpassingskosten voor ballonvaartondernemers. Ook is bij de innovatiebox voor nieuwe gebruikers niet de feitelijke nuloptie als referentiesituatie gehanteerd.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris